

ผลของสภาพการณ์แข่งขันต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงความหมาย
ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์

นางสาวสุพรรณิ ไชยอำพร

003339

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

EFFECTS OF COMPETITIVE SITUATIONS ON THE SEMANTIC CREATIVE
BEHAVIOR OF STUDENTS WITH AFFILIATIVE PERSONALITY

Miss Supanee Chaiumporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของสภาพการณ์แข่งขันต่อพฤติกรรมการสร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์

โดย นางสาวสุพรรณิ ไชยอำพร

แผนกวิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Prasart Malakul ..... รักษาการแทนคณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasart Malakul ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

Keemkiet Kumthong ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ กุมิศรีแก้ว)

Chumpon Yungkitkikul ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของสภาพการ แข่งขันต่อพฤติกรรม สร้างสรรค์เชิงความหมาย
ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์

ชื่อ นิสิต

นางสาว สุพรรณิ ไชยอำพร

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาตาทกุล ณ อุทยาน

แผนกวิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2520

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาผลของสภาพการ แข่งขันต่อพฤติกรรม สร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์ต่างกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ 3 ประการคือ เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรม สร้างสรรค์เชิงความหมายของ 1) นักเรียนในสภาพการ แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และไม่แข่งขัน 2) นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์สูงและต่ำในแต่ละสภาพการ แข่งขัน และ 3) นักเรียนชายและนักเรียนหญิง

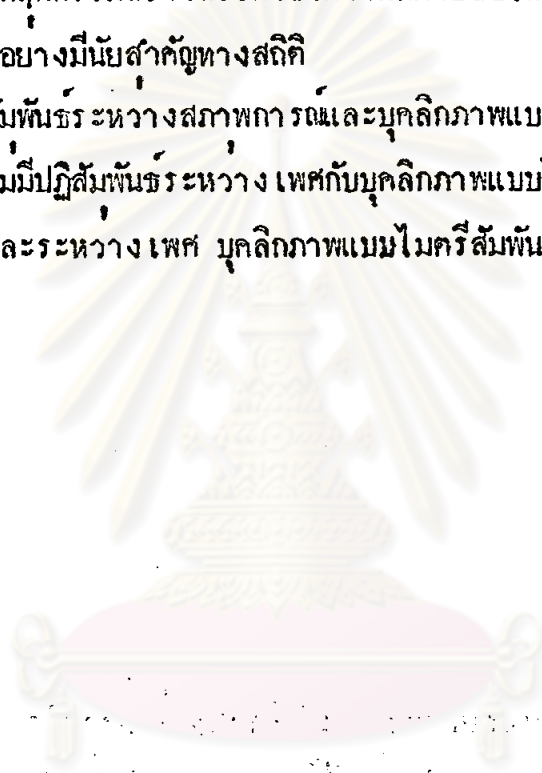
กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิงห์บุรีจำนวน 114 คน แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์สูงและไม่ตรีสัมพันธ์ต่ำ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนชาย 36 คน และนักเรียนหญิง 36 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามไมตรีสัมพันธ์และแบบสอบถามพฤติกรรม สร้างสรรค์ ดำเนินการสอบใน 3 สภาพการ แข่งขันคือสภาพการ แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และไม่แข่งขัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางและทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีนิวแมน-คูลส์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรม สร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนในสภาพการ แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และไม่แข่งขัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. ระดับพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์สูงและไมตรีสัมพันธ์ต่ำ ในสภาพการณ์ทั้งสาม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ระดับพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพการณ์และบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์ ระหว่างเพศกับสภาพการณ์ และระหว่างเพศ บุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์ และสภาพการณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Effects of Competitive Situations on the
Semantic Creative Behavior of Students with
Affiliative Personality.
Name Miss Supanee Chaiumporn
Thesis Advisor Associate Professor Prasarn Malakul Na
Ayudhya, Ph.D
Department Psychology
Academic Year 1977

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the effects of competitive situations on the semantic creative behavior of students with different affiliative personality, focusing on three specific purposes in order to compare the levels of semantic creative behavior: 1) among group-competitive, individual-competitive, and non-competitive groups, 2) between students with high and low affiliative personality in the three situations, and 3) between male and female students.

The subjects were 144 Mathayom Suksa three students in Singburi school. Subjects were divided into two groups, namely high affiliative personality student group and low affiliative personality student group. Each group consisted of 36 male and

36 female students. Tests of affiliative personality and semantic creative thinking were employed. The administration of the semantic creative thinking test was performed in three situations : group-competitive, individual-competitive and non-competitive situations. Three-way analysis of variance and Student Newman-Keuls were applied for data analysis

The result of this research was summarized as follows :

1. The levels of semantic creative behavior of subjects among group-competitive, individual-competitive and non-competitive situations were significantly different at the .01 level.

2. The levels of semantic creative behavior between high and low affiliative personality students in the three situations were significantly different at the .01 level.

3. The levels of semantic creative behavior of male and female students were not significantly different.

4. There was significant difference of the interaction between situations and affiliative personality at the .01 level but there were no significant differences for interactions between sex and affiliative personality; sex and situations; and among sex, affiliative personality and situations.

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ต้องอาศัยเวลา และความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอถือโอกาสนี้ น้อมรำลึกถึงพระคุณและความกรุณาอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ที่ได้ให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำชี้แจงและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ เรียบร้อยด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย และ ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ ในการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะบางประการ เกี่ยวกับการวิจัย ส่วนการเก็บข้อมูลนั้น อาจารย์ฉน จุฑะพันธ์ และอาจารย์รัศนา จุฑะพันธ์ ตลอดจนอาจารย์อุบล วานิชชา และคณาจารย์ของโรงเรียนสิงห์บุรี ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์และผู้ช่วยเหลือที่กล่าวนามมาข้างตนเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ โอกาสนี้ ที่ท่านได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยจนการวิจัยนี้สำเร็จตามความมุ่งหมายทุกประการ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนสิงห์บุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ด้วย.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการรูปประกอบ	ร
รายการแผนภูมิ	ท
บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	35
สมมติฐานการวิจัย	35
ข้อตกลงเบื้องต้น	35
ขอบเขตของการวิจัย	36
คำจำกัดความของการวิจัย	36
ประโยชน์ของการวิจัย	38
2. วิธีดำเนินการวิจัย	39
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การดำเนินการทดสอบและทดลอง	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	50

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
4. อภิปรายผลการวิจัย	63
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก ก.	79
ภาคผนวก ข.	96
ภาคผนวก ค.	100
ภาคผนวก ง.	103
ประวัติผู้เขียน	108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวน นักเรียนชายและ นักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบไม่ตรีสัมพันธ์ สูงและ ไม่ตรีสัมพันธ์ต่ำในสภาพการณ์แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และ ไม่แข่งขัน	40
2. แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม สร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพ แบบไม่ตรีสัมพันธ์สูงและต่ำในสภาพการณ์แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และ ไม่แข่งขัน	53
3. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงความหมาย ของนักเรียนชายและหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบ ไม่ตรีสัมพันธ์สูงและต่ำในสภาพ- การณ์แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และ ไม่แข่งขัน	55
4. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสร้าง- สรรค์เชิงความหมายของนักเรียนในสภาพการณ์แข่งขันกลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และ ไม่แข่งขันด้วยวิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)	57
5. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสร้างสรรค์ เชิงความหมายของนักเรียนที่มีไม่ตรีสัมพันธ์ต่ำในสภาพการณ์ต่างๆเป็น รายคู่	58
6. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสร้างสรรค์ เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไม่ตรีสัมพันธ์สูงในสภาพการณ์ ต่าง ๆ เป็นรายคู่	59
7. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสร้างสรรค์ เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไม่ตรีสัมพันธ์สูงและต่ำใน สภาพการณ์แข่งขันกลุ่ม	60

8. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเจดีย์พุทธนิรมลสร้างสรรค์ เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์สูงและต่ำใน สภาพการณ์แข่งขันเดี่ยว	61
9. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเจดีย์พุทธนิรมลสร้างสรรค์ เชิงความหมายของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์สูงและต่ำใน สภาพการณ์ไม่แข่งขัน	62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
1. แบบจำลองแสดง โครงสร้างทางสมองตามทฤษฎีกลีฟอร์ค	11
2. แบบจำลองจุดภาคพฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงความหมาย	12
3. การจัดสถานที่นั่งสอบและทดลอง	48

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1. คำเฉลย (X) พฤติกรรมสร้างสรรค์เชิงความหมายของนักเรียนที่มี บุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์สูงและไมตรีสัมพันธ์ต่ำในสภาพการณ์แข่งขัน กลุ่ม แข่งขันเดี่ยว และไม่แข่งขัน	54

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย